

Novinky ze světa účetnictví a daní

2/2026

Vážené studentky a studenti programu a specializace Účetnictví a daně,

druhé číslo novinek z oblasti účetnictví a daní v tomto roce 2026 se týká dalších vybraných novinek, převážně v mzdovém účetnictví, které je spojeno s digitalizací státní správy a s tím spojeným zavedením jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele. Yvetta Pšenková

VYBRANÉ NOVINKY V OBLASTI MZDOVÉHO ÚČETNICTVÍ A DIGITALIZACE STÁTNÍ SPRÁVY:

Platné právní předpisy k jednotnému měsíčnímu hlášení zaměstnavatele

Dnem 1. ledna 2026 nabývají účinnosti tyto zákony: jedná se o zákon č. 323/2025 Sb., o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele, zákon č. 360/2025 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném měsíčním hlášení (tzv. doprovodný zákon) a nařízení vlády 417/2025 Sb., k provedení zákona o jednotném měsíčním hlášení.

Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele je nový elektronický systém, který nahradí opakované zasílání stejných údajů různým úřadům v odlišných lhůtách jedním formulářem. Je to prostředek, kterým zaměstnavatel vůči některým orgánům státní moci souhrnně plní své ohlašovací a evidenční povinnosti o sobě a svých zaměstnancích. Smyslem tohoto hlášení je sjednotit a zjednodušit povinnosti, které museli zaměstnavatelé plnit vůči různým institucím. Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele je elektronické podání ve formě tzv. datové věty, která může být připravena v mzdovém softwaru nebo přímo na ePortálu ČSSZ.

Do tohoto systému nejsou zapojeny zdravotní pojišťovny, proto povinnosti zaměstnavatelů vůči zdravotním pojišťovnám zůstávají bez změn.

Právní účinnost zákona

Účinnost zákona je od 1. 1. 2026, s výjimkou části upravující zasílání údajů na „tiskopisech“ a oznamovací povinnost, ty začnou platit od 1. 4. 2026. V běžném režimu se tak bude podávat jednotné hlášení zaměstnavatele poprvé za měsíc duben 2026. Termín podání je vždy od prvního do dvacátého dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ke kterému se toto hlášení vztahuje.

Ve lhůtě od 1. 4. 2026 do 30. 6. 2026 se musí podat dodatečně tři samostatná hlášení za měsíce leden, únor a březen 2026.

Od 1. 7. 2026 budou platit pro každého zaměstnavatele jednotná pravidla pro plnění evidenčních povinností, tzn., že zaměstnanec musí být přihlášen nejpozději před zahájením výkonu práce. Registraci lze provést nejdříve 8 dnů před předpokládaným nástupem. U tuzemských zaměstnanců lze použít pro usnadnění administrativy dvoufázový systém přihlašování, kdy jsou před nástupem

odeslány pouze základní údaje o zaměstnanci (jméno, příjmení, rodné číslo, předpokládaný den nástupu) a po nástupu zaměstnance se doplní následující potřebné údaje. U zahraničních zaměstnanců tento dvoufázový systém použit nelze. Zahraniční zaměstnanci musí být vždy zaregistrováni před nástupem do zaměstnání. Pokud zaměstnanec, který byl již zaregistrován předem, do zaměstnání nenastoupí, musí zaměstnavatel provést storno nejpozději do 8 dnů od plánovaného dne nástupu.

Části jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele

Jednotné hlášení zaměstnavatele obsahuje tři části:

Souhrnná část obsahuje údaje o zaměstnavateli jako celku.

Pojistná část obsahuje údaje ve vztahu k odvodu pojistného na sociální zabezpečení.

Individualizovaná část obsahuje detailní informace o všech zaměstnancích a jejich zaměstnáních.

Každý zaměstnanec bude mít přiřazeno ČSSZ jedno identifikační číslo, které je bez časového omezení a je neměnné a rovněž identifikátor zaměstnání, který bude sloužit k identifikaci každého zaměstnání vedeného v evidenci zaměstnanců.

ČSSZ v elektronické podobě hlášení přijme, provede základní kontrolu, odešle údaje do centrálního datového skladu spravovaného Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a z tohoto skladu si pak každý oprávněný úřad převezme data, která potřebuje pro svoji činnost.

Uživatelé, kteří budou využívat hlášené údaje v rozsahu své působnosti

- ✓ Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
- ✓ Česká správa sociálního zabezpečení
- ✓ Územní správa sociálního zabezpečení
- ✓ Úřad práce České republiky
- ✓ Institut posuzování zdravotního stavu
- ✓ orgán Finanční správy České republiky
- ✓ Ministerstvo financí ČR
- ✓ Český statistický úřad
- ✓ Ministerstvo spravedlnosti ČR
- ✓ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Zdroje: ČSSZ, zákon č. 323/2025 Sb., zákon č. 360/2025., Sb., Nařízení vlády č. 417/2025 Sb., aj.

Zpracováno dne 5. 3. 2026